

#SOL'daÇözümVar

Krizden Çıkış için Alternatifler - I

10 Maddede Kamuculuk

SOL★
PARTİ

SOL Parti Genel Merkezi

Kültür Mahallesi MithatpaŐa Cad.
45/15 ankaya/Ankara
0312 419 73 18 - bilgi@solparti.org

Haramilerin Saltanatına Son!

COVID-19 pandemisi aslında uzun neoliberal dönemde kamu ekonomisinin nasıl gerilediğini, sosyal hizmet üretme ve müdahale yeteneğinin ne kadar zayıfladığını gösterdi. Çare olarak devreye sokulan devasa kurtarma paketleri de çoğunlukla halkın cebine değil şirketlerin kasalarına girdi. Öldürücü silahlara sahip olmakla övünen devletlerin yoğun bakım yataklarından yoksun olduğu,

yurttaşın maske, doktora önlük temin etmekten aciz kaldığı ortaya çıktı.

Sağlık hakkından, bakım hizmetleri ve sosyal güvenlikten yoksun kalan milyonlar virüs karşısında korunaksız duruma düştü; sağlıklı gıdaya ve hijyenik barınma koşullarına erişemeyenler, her şartta çalışmak zorunda kalanlar ve aileleri adeta ölüme mahkum edildi.

Özelleştirmelerle, ka-

mu-özel işbirliği adı altındaki uygulamalarla müteahhitlere rant aktarılırken; karayolları ve köprüler müteahhitler için para basan darphaneye dönüştürüldü. Özelleştirilen enerji üretiminin maliyeti katlanan faturalarla halka ödettirildi. Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana oluşturulmuş tüm kamu varlıkları yerli ve yabancı sermayeye satıldı, fabrikalar kapatıldı. Tarım arazilerinden ormanlara, meralara, suya kadar tüm ortak varlıklarımız özelleştirilerek gıda ve ekoloji krizinin taşları döşendi.

Bu düzende bu krizden çıkış yok! Tek adam rejimi tüm güç ve yetkisini bu çarpık sömürü ve soygun düzenini sürdürmek için seferber ediyor.

Piyasa Düzeninde Çıkış Yok

Bu krize son vermenin yolu açık; bu felaket iktidarına hep birlikte son vermeliyiz! İktidarda kaldığı her gün yeni acılar yaşatan bu çürümüş rejimi halka verecek hiçbir vaadi bile kalmadı.

Ama bu çürümüş ekonomik sistemin alternatifini bu sömürü düzenini ihya etmek de olamaz. TÜSİAD'a başvurarak, yabancı sermayeye güvence vererek halkın çıkarına bir çözüm bulunamaz. AKP'nin ilk yıllarında eko-

nomi yönetiminde bulunmuş, şimdi ise muhalif çalımlarla caka satan neoliberalizmin bekçilerinin nostaljik masallarıyla ülke düzlüğe çıkamaz. TÜSİAD'ın da özlemini çektiği; düzen muhalefatinin her vesileyle hayırla andığı AKP'nin o "ilk yıllarının" ektiği tohumların ağır faturası bugünkü yoksulluktur. Hepimize ait kamu işletmelerinin özelleştirmelerle yok parasına satılması, tarımın şirketlere teslim edilmesi, dış borç ve üretimde dışa

bağımlılığın hızla artması bizi bu günlere getirdi. Halkın önemli bir kesimi kredilerle borç batağına sürüklendi. Bunları unutmuyoruz ve sermayenin sınırsız iktidarını reddediyoruz!

Farklı Bir Yol Var

Ekonomide kamuculuğun, kamu çıkarlarının öne çıkarıldığı, özelleştirilen kamu işletmelerinin bir bir geri alındığı bir yol. Başta eğitim, sağlık, barınma ve gıda olmak üzere kamu hizmetlerinin her yurttaşa eşit, nitelikli ve parasız ulaştırıldığı bir yol. Krize karşı herkese yurttaşlık desteğinin sağlandığı; süper zenginlerden alınacak servet vergisiyle ekonomik adaletin sağlandığı bir düzen. Halkın borç denetim komiteleriyle büyük müteahhitlere döviz cinsi ödemelerin sonlandırıldığı, toplum yararına kullanılmamış 'tiksindirici borçların' ödemelerinin askıya alındığı halkçı ve toplumcu bir seçenek var!

Bizden Aldıkları Her Şeyi Geri Almanın TAM ZAMANI!

Eğitimin, sağlığın paralı olmaya devam ettiği; öğrencilerin kredi borçları altında ezilip yurt bulamadığı bir düzende sorunların çözümü bulanabilir mi?

Neden herkesin eğitim ve sağlık hizmeti almaya hakkı olmasın? Neden herkes istediği hastanede tedavi olmasın? Neden her öğrenci istediği okulda eğitim almasın? Tüm öğrencilerin ücretsiz barınabileceği yurtların

yapılması önünde nasıl bir engel olabilir ki? Her yurttaşın sağlıklı beslenme ve barınma imkanlarına sahip olması neden imkansız olsun ki?

Belki bazıları bu tür soruları sorduğumuzda ZAMANI DEĞİL diye geçirtirmeye çalışır ya da bunlar HAYAL diye bir kenara koymak ister!

Peki NEDEN? Ülkenin kaynakları mı yok? Bu ülkenin insanları bu hizmetleri hak edecek

kadar çalışmıyor mu? Elbette bu ülkenin emeğiyle geçinen insanları daha fazlasını da hak edecek kadar çalışıyor, üretiyor. Ama onların ürettiği kaynaklar bir avuç ayrıcalıklı insana aktarıldığından işçiler, köylüler, gençler, kadınlar bu ülkenin emekçileri insanca yaşayabilecek koşullardan yoksun bırakılıyor.

Peki o zaman HAYAL olan İMKANSIZ olan bu düzeni değiştirmek mi yoksa bu düzende ayakta kalmak, onurlu ve güvenceli bir geleceği kazanmak mı?

NEDEN birilerinin bu ülkenin fabrikalarını TEKEL'i, Sümerbank'ı, iletişim, enerji ve ulaşım altyapısını yerli-yabancı sermayeye satması makul bulunuyorken bunları GERİ ALMAK, yani halka ait olanı tek-

rar halkın hizmetine sunmak gerçekleşmesi imkansız bir fikir olarak dışlanmaya çalışıyor. ÇÜNKÜ bu harami düzeni böyle sürsün, saraylarda saltanat sürenlerin keyfi kaçmasın istiyorlar!

Oysa şimdi TAM ZAMANI!

Devrimci bir dönüşüm fikrine sahip çıkmanın; bunu mümkün kılmak için örgütlenmenin ve bunu gerçekleştirmenin TAM ZAMANI!

Bize sunduklarından farklı bir yol var; bize insanca yaşamı mümkün kılacak, daha eşit ve adil bir hayatı düş oluşturmaktan çıkaracak bir toplumsal düzen mümkün! Yapmamız gereken bu yolu seçip, bunun için mücadele etmek!

SOL Parti, kamucu bir dönüşümü zorunlu

görüyor ve halka ait tüm varlıklarımızı geri almak için mücadele ediyor. Kamucu bir dönüşüm halkçı ve toplumcu bir ekonomik alternatif için bir başlangıç noktasıdır. Kamuculuğun hedefi kamu otoritesi olarak devletin veya hükümetlerin güçlendirilmesi değildir. Kamuculuk sermayenin çıkarlarının bekçisi mevcut devlet iktidarına karşı, kamusal hakların geri alınması, toplumun genel çıkarlarının egemen kılınması ve halkın ihtiyaçlarının yurttaşların karar süreçlerine doğrudan katılımıyla sağlanmasını amaç edinir.

Neden kamucu bir dönüşüm ve bu dönüşüm nasıl başarılacak sorularına 10 maddede yanıt verdik! Peki siz hangi fikirden yanasınız; bu metni okuyarak karar verebilirsiniz! Aynı fikirdeyseniz, fikrimizi gerçek kılmak için sizi SOL Parti'de örgütlemeye, bu mücadeleyi birlikte büyütmeye davet ediyoruz.

SOL'DA GÖZÜM VAR!

Kamuculuk Çünkü;

Kamuculuk-özelleştirme tartışması özünde sosyalizm ile kapitalizm arasında, emekten yana olmak ile sermayeden yana olmak arasında bir ayrım noktasıdır. Kolektif değerlere, paylaşmaya, dayanışmaya inanıp kamuculuktan yana tavır almak veya insan doğasının kâr dürtüsüne, bireysel çikara, rekabete eğilimli olduğu varsayımından yola çıkarak özel mülkiyeti savunmak arasındaki tarihsel ideolojik anlaşmazlığın yansımasıdır.

Kamulaştırma liberallerin savunduğu gibi, devletin yurttaş üzerinde baskı kurması, bürokratikleşme, kararların yukarıdan aşağı topluma dayatılması anlamına gelmez. Tam tersine, devletin demokratikleşmesinin, kamu görevlerine liyakatli kadroların bilgi, deneyim ve çaba temelinde atanmasının, kamu işletmelerinde mal ve hizmet üretiminin toplumsal ihtiyaçlara göre ve bilimsellik temelinde planlanmasının ilk ve en önemli adımını oluşturur.

Özelleştirme, kuralsızlaştırma, taşeronlaştırma gibi neoliberal ekonomi politikaları sonucu; sağlık, eğitim, yaşlı ve çocuk bakımı, sosyal güvenlik ve altyapı gibi kamusal hizmet alanlarına yeterince kaynak ayrılmamasının; aksine kamu-özel iş birliği adı verilen uygulamalarla yandaş müteahhitlere rant aktarılmasının meydana getirdiği toplumsal hasarı gidermeye öncelik verir. Kamu bütçesinin sosyal amaçlarla, gelir ve servet adaletsizliklerini giderme perspektifiyle, bölgesel farklılıkları azaltma hedefiyle, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama ve ekolojik dengeleri gözetme ilkeleriyle uyumlu bir şekilde kullanılması doğrultusunda bir seferberlik anlamına gelir.

Kamu varlıklarının hoyratça elden çıkarılıp; Türk Telekom, Erdemir, TÜP-RAŞ ve PETKİM başta olmak üzere birçok stratejik kamu işletmesinin satılmasının getirdiği ekonomik ve toplumsal hasarın telafi edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Aynı şekilde Sümerbank, Et Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu gibi dar gelirli yurttaşın temel ihtiyaç maddelerini sağlayan; böylelikle bir yandan yoksullara ucuz ve kaliteli giysi, ayakkabı ve gıda sunarken, bir yandan da buldukları sektörde fiyatları düzenleme işlevi görerek enflasyona karşı mücadele görevi üstlenen kuruluşlara yeniden hayatiyet kazandırmayı planlıyoruz.

Hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelen internet hizmetinin, kâr amacı gütmeyen, uygun fiyatlarla herkese erişilebilir hale getirilmesi gerekir. Türk Telekom'un özelleştirilmesinin iptaliyle başlayarak marjinal maliyeti düşük olan tüm telekomünikasyon hizmetleri kamu tarafından sunulmalıdır. Sümerbank, TEKEL, SEKA gibi kurumları değiştiren çağın koşullarına uygun modeller ile işleteceğiz, mesela kıyafetlerinizi mobil cihazlarınızdaki Sümerbank uygulamasından satın alabiliyor olacaksınız. Ya da Et ve Balık Kurumu'nun sanal mağazalarından online olarak mutfak siparişi verebiliyor olacaksınız. 21. yüzyılda ortaya çıkan ve yeni ekonominin (internet ekonomisinin) dev şirketleri olan Yemek Sepeti, Biletix, Trendyol, Martı, Netflix gibi (vergi vermeyen) dijital tekellere alternatif olacak kamucu uygulamalar geliştireceğiz. Biz platform kapitalizmine karşı platform sosyalizmini savunuyoruz!

Özelleştirmenin, kapitalist küreselleşmenin, finansallaşmanın artık tüm dünyada cazibesini yitirdiğini gözlemliyoruz. Dünya örneklerinden serbest piyasa, girişim özgürlüğü, tüketici özerkliği kavramları etrafında şekillenen piyasa toplumu tasarımının ipliğinin pazara çıktığını görüyoruz. Gelir ve serveti emekçi sınıflardan mülk sahibi sınıflara aktaran; sözde onların yatırım yapma isteğini, risk alma iştahını kabartarak ekonomik büyümeyi ateşleyeceğini, böylelikle yoksullara da yeni ekmek kapılarının açılması, zenginliğin "akmasa da damlaması" sayesinde bu tasarımdan avantajlı çıkacağını iddia eden, neoliberal modelin inandırıcılığı kalmamıştır. Artık kamuculuğun, demokratik planlamanın, dayanışma ekonomisinin zamanı gelmiştir.

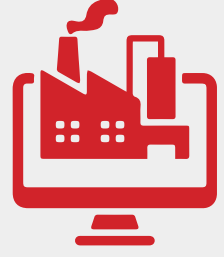

Biz kamuculuk derken; yerine göre ulusal, yerine göre belediyeler bünyesinde yerel veya kooperatif mülkiyetinin geçerli olacağı, farklı kolektif mülkiyet biçimlerinin bir arada bulunacağı kamucu bir modeli savunuyoruz. Bu asla bürokratik devletçi bir zihniyeti sahiplenmek anlamı taşımıyor. Aksine emekçileri işletmenin yönetim ve denetiminde söz, yetki, karar sahibi kılacak bir yaklaşımı egemen kılma özlemini yansıtıyor. Yöre halkını, verilen hizmetten yararlanan yurttaşları, konunun uzmanlarını da kapsayan demokratik karar süreçlerine yaşam kazandırma kararlılığının altını çiziyor.

Özel mülkiyet sahipliği, kısa vadeli kârı maksimum kılma amacına hapsolmuştur. Bu miyopik bakış açısı; uzun vadeli, riskli ve yüksek maliyetli yatırımlara engel oluşturur, üretkenlik kayıpları yaratır, demokratik tartışmaları baltalar, bölgesel gelişmişlik farklarını gidermeyi gündemine almaz. Teknolojik gelişmeleri işçilerin ayıklanması, pazarlık güçlerinin zayıflatılması için bulunmaz bir fırsat olarak görür. Bu ekonomik eşitsizliklerin daha da artması ve kitlesel işsizlik riskine kapı açması risklerini barındırır. Buna karşın yeni kolektif mülkiyet modelleri, otomasyonun ekonomik faydalarının geniş kitlelerce paylaşılmasına olanak tanır.

Özelleştirme ile kapitalizmin siyasetle ekonominin ayrılması, ekonomide piyasa yönlendiriciliğinin belirleyici olması amaçlanır. Halbuki kamu mülkiyeti toplumsal yararın egemen kılınması; işçilerin, küçük tarım üreticilerinin, kamu çalışanlarının, halkın taleplerinin seçilmiş hükümetler nezdinde karşılık bulmasını kolaylaştırır. Ekonomik ve siyasi mücadele bütünlüğünü pekiştirir, demokratikleşmeyi güçlendirir.

Kamunun dahi özel çıkarlara hizmet edecek biçimde dönüştüğü günümüzde, toplumun genel çıkarlarını özel çıkarların üstünde tutan kamu işletmelerinin önemi daha da iyi anlaşılıyor. Kamu işletmelerinde sigortasız işçi çalıştırmak imkansız, sendikasızlaştırma çabaları daha etkisiz; işçi sağlığı, iş güvenliği, çalışma koşullarına ilişkin kuralları çiğnemek daha zordur. Kamu kuruluşlarında vergi kaçırma motivasyonu zayıf, vergi kaçırılrsa bile bunun toplumsal maliyeti sınırlıdır. Geçici, kısmi zamanlı işler daha azdır.

Özelleştirmenin yaygınlaşması ile emeğin pazarlık gücü kısıtlanmış, ücretler genel düzeyi de aşağı çekilerek, özel sektör çalışanlarının da ücretleri düşmüştür. Kamulaştırma tüm bu süreci tersine çevirme potansiyeli taşıyor. Mevcut işlerin çalışma saatleri/çalışma günleri kısaltılarak paylaşılmasının önünü açıyor. Ayrıca kamu işletmelerinin spor, sanat, kültür, eğitim tesisleri sadece o kurumda çalışanların değil, yöre halkının hizmetine sunulacak, geçmişte olduğu gibi toplumsal ve kültürel kalkınmaya katkı yapabilecektir.

10.

Tabii ki SOL Parti'nin savunduğu bu kamucu model ancak halkçı, yüzünü sola dönmüş, emekçi sınıfların desteğini almış bir iktidarla olanaklıdır. Yoksa AKP rejiminde bir ihalenin yandaş müteahhitlere verilmesiyle, tarikat ve cemaatlerin rant paylaşım alanı haline gelmiş sözde kamusal bir işletmeye yatırım yapılması arasında haliyle önemli bir fark yoktur. O nedenle eşitlikçi, özgürlükçü, halkçı, kamucu, laik bir Türkiye için mücadeleye devam ediyoruz.

**Partimizle ilgili Gelişmeleri
İnternet Sitemizden
Takip Edebilirsiniz!**

www.solparti.org

@solpartibilgi

#SOL'daÇözümVar

Neden kamucu bir dönüşüm ve bu dönüşüm nasıl başarılı olacak sorularına 10 maddede yanıt verdik! Peki siz ne düşünüyorsunuz? Aynı fikirdeyseniz, fikrimizi gerçek kılmak için sizi SOL Parti'de örgütlenmeye, bu mücadeleyi birlikte büyötmeye davet ediyoruz.

SOL'A KATIL

*QR Kodu Taratarak ya da
www.solparti.org İnternet Adresini
Ziyaret Ederek Partimize Katılabılırsınız!*